REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Tèrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 104. Brașov, Sâmbătă 11 (24) Maiŭ. 1902.

Al doilea period al campaniei.*)

VIII.

Am amintit în cele premerse, că încă înainte de conchiemarea conferenței naționale din Iulie 1893 guvernul unguresc pusese la cale urmărirea judecătoréscă pentru memorand. Incă în tómna anului 1892 Eugen Brote a fost chiemat înaintea judecătorului de instrucție din Sibiiu, care i a comunicat, că i-s'a intentat proces de pressă pentru publicarea și rěspândirea memorandului. Instrucția a decurs mai multe lunĭ de dile numai contra lui Brote, care era acusat, că a agitat prin tipar, dér pe la sfîrșitul lui Maiŭ 1893, în urma declarațiunilor acestuia, că rěspândirea și publicarea memorandului s'ar fi făcut pe basa unei decisiunĭ a întregului comitet în ședințele din 25 și 26 Martie, urmărirea judecătoréscă s'a estins și asupra celorlalțĭ membri ai comitetului și deja cu vr'o 2—3 sěptěmânĭ înainte de convocarea conferenței au fost ascultațĭ toțĭ dearîndul. Cu ocasiunea oprirei ținerei conferenței pe diua de 9 Iulie, terminul primei ei convocărĭ, primarul orașului Sibiiu între motivele produse spre justificarea ordinului de oprire a înșirat în primul rînd faptul urmărirei criminale, ce a fost introdusă contra comitetului esecutiv din causa tipăririi și rěspândirei memorandului.

Tóte semnele indicau așa-dér intențiunea hotărîtă a guvernului de a ataca prin darea în judecată a tuturor membrilor din comitetul central însașĭ organisațiunea partidului nostru național. Era de prevědut deci, ca o urmare firéscă a procesului monstru intentat, paralisarea conducerei lui.

*) A se vedé N-rii 89, 91, 95, 98, 100, 101, 103 ai „Gaz. Trans.“ și articolii „*Cine a spart solidaritatea?*“ din „Gaz. Trans“ Aprilie 1902.

In situațiunea acésta, pe care însu-șĭ comitetul o numia în scrisórea sa de convocare „precară“, o mare îngrijire cuprinse pe toțĭ bărbații cu judecată seriósă. Era în prima di a conferenței, după ședința întâiŭ, al căreia senin fusese conturbat de nuorul urît al uneltirilor pătimașe de clică, ce se dădură pe față deja dela început când ne întrunirăm, un numěr însemnat de bărbațĭ independențĭ, la o consultare intimă.

Acéstă consultare memorabilă s'a ocupat numai de marea cestiune a solidarității și de situațiunea precară a partidului. A fost un schimb de vederĭ sincer, purtat de solicitudinea pentru interesele causei celei marĭ și ridicat peste pasiunile micĭ ale dilei. La discusiunea, ce a fost fórte viuă, au luat parte între alții și Dr. A. Mocsonyi, Vincențiu Babeș, Fr. Hossu-Longin, Brediceanu, directorul „Gazetei“ și alții. Era temere, că încercarea, ce au făcut'o în diminéța dilei agenții „tribuniștĭ“, de-a produce scandalurĭ la întrunire, se va repeți. Am convenit înse cu toții unanim, că orĭ-ce s'ar întêmpla, principiul solidarității trebue susținut și apěrat cu tótă abnegarea.

Cu privire la situațiunea partidului, luă cuvêntul mai întâiŭ directorul „Gazetei“ și atrase atențiunea asupra faptului, că prin estinderea procesului pentru memorand asupra totalității membrilor din comitet, partidul nostru este amenințat eventual a rěmâné fără conducere și că, prin urmare, se impune ca o datorie de partid și națională de a avertisa pe comitet și a-l invita sě facă tot posibilul pentru a preveni unei asemenea eventualitățĭ. Er singurul mijloc de a-o puté preveni, crede a fi acela, ca conferența de față sě alégă un comitet, care din momentul când ar fi dat în judecată comitetul actual, sě-l pótă înlocui cum se cuvine cu tótă îndreptățirea și autoritatea. Propuse deci ca doi séu trei dintre delegațiĭ presențĭ ai conferenței sě mérgă la președintele Dr. Rațiu sě l róge a convoca pe toțĭ membrii comitetului, cărora apoi sě le espună cu tótă francheța părerea și dorința de mai sus.

Propunerea se cumpěni și se primi, apoi se hotărî unanim sě fie însărcinațĭ cu acéstă misiune Dr. Ales. Mocsonyi, Vincențiu Babeș și directorul „Gazetei“. Președintele comitetului, încunosciințat, adună în grabă pe membrii comitetului în locuința sa, unde s'a ținut importanta și interesanta consfătuire.

După ce se presentaseră aprópe toțĭ — abia décă vor fi lipsit doi séu trei, carĭ au fost împiedecațĭ de a lua parte — Dr. A. Mocsonyi espuse cu multă claritate scopul, pentru care venisěrăm, arătă, că marele interes al organisațiunei partidului nostru pretinde sě se ia de cu vreme měsurĭ de precauțiune, accentuând, că conferența nu numai că singură le póte lua, dér e chiar datóre a le lua, ceea ce înse firesce numai cu învoirea comitetului se póte efectui. Pentru a nu da nascere la nicĭ un fel de bănuială Dr. A. Mocsonyi adause: Nu pretindem, ca d-vóstră la alegerea comitetului, ce va fi chiămat a supleni eventual comitetul actual, sě ținețĭ sémă și de cei carĭ la conferența trecută n'au votat pentru presentarea Memorandului, ci sě alegețĭ pe aceia, în carĭ vețĭ avé cea mai mare încredere, dér sě nu întârdiațĭ a lua acéstă měsură, ce se impune în împrejurările de față cu necesitate!

Părerile membrilor comitetului erau la început mai mult séu mai puțin reservate. Din momentul înse când a sosit Eugen Brote — care întârdiase puțin—s'au schimbat șansele cu desěvîrșire în defavorul propunerei nóstre. C'un aer de diplomat consumat Brote a înșirat contra-argumentele sale, carĭ culminau în afirmarea, că guvernul unguresc prin inițiarea urmăriĭrei judecătorescĭ a întregului comitet ar încerca numai marea cu degetul, că nu va îndrăsni în cele din urmă a duce la sfêrșit acest proces-monstru. Și ca sě dea și mai mare greutate cuvintelor sale făcŭ sě întrevedem, că dênsul are informațiunĭ chiar din isvor diplomatic.

Incolo contra-argumentul, pe care călăreau mai mult nu numai Brote, ci și Lucaciu, Coroianu etc. era, că prin alegerea unui comitet suplent s'ar arăta neîncredere față de actualul comitet.

Inzadar li s'a replicat din parte-ne, că měsura contemplată de noi n'are a face nimic cu cestiunea de încredere séu neîncredere, căcĭ n'a fost posibil a-i îndupleca sě prevadă halul în care va ajunge partidul, décă comitetul lui va fi condamnat și închis.

Așa s'a petrecut lucrul și noĭ ne am retras și mai mult îngrijațĭ, dér cu consciința, că ne-am împlinit o sfântă datoriă.

Cestiunea pactului. Ministru-președinte austriac *Koerber* și miniștri br. *Call* și *Böhm-Bawerk* au sosit alaltăerĭ în Budapesta. In aceeașĭ di după amiadĭ au avut o conferență cu miniștri ungurescĭ *Szell*, *Lukacs* și *Lang*. Cu ocasia acésta s'au reluat tratările întrerupte asupra pactului și a tarifului vamal autonom. Conferența a durat până séra la 8. *Koerber* s'a reîntors erĭ séra la Viena și nu va veni la Pesta decât sěptěmâna viitóre. Unii politicianĭ ungurĭ pretind a sci, că asupra cestiunilor pendente s'a stabilit o ințelegere *în*

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

Bibliografia vechiă.

(Din secolii 17 și 18.)

Continuare.*

Inainte de a termina aci cu descrierea formei esterne a acestei cărțĭ, merită sě se reflecteze la inventele de încheiere ale tipografului, unde dice *„că și tiparul a fost fórte vechiŭ și tocit la acest lucru“*.

Se scie din predoslovia metropolitului Simeon Stefan, adresată lui George Rakotzi, craiul Ardélului în ediț. testament. nou tipărit tot la Bělgrad la an. 1648, că Rakotzi, precum spune metropolitul, a adus meșterĭ strěinĭ de au făcut tipografie, ca sě tipărescă cărțĭ pe séma Românilor. A esistat așa-dér ă tipografie cu 51 de anĭ 'nainte de ce s'ar fi tipărit „Chyriacodromion“-ul sub Atanasie la an. 1699, și totușĭ se plânge tipograful, că literile ar fi vechĭ și tocite, de unde s'ar puté conchide, că „Chyriacodromul“ s'ar fi tipărit cu aceleașĭ caractere, cu carĭ și testamentul nou de sub Rakotzi, séu că dóră tipografia ar fi avut mult de lucru și pentru aceea s'au tocit slovele.

Presupunerea întâiŭ cade de sine, décă se compăréză caracterele și alte semne tipografice din ambele edițiunĭ, că deși după mărime și soiu se par a fi de aceeașĭ formă, totușĭ tiparul din „Chyriacodromion“ e mai curat, mai expressiv, mai bun și mai legibil, încât cu anevoe s'ar puté susține, că și la acésta carte sě se fi folosit caracterele dela noul testament. Ba și clișeurile și inițialele diferesc în formă și în mărime; prin urmare e de a-se crede, că caracterele au fost altele și décă și acestea erau tocite, tipografia a avut în continuu de lucru, altcum nu se putea dice, că sunt vechĭ și tocite. Orĭ și cât de acceptabilă ar fi scusa tipografului tiparul este mai bun în „Chyriacodromion“, decât în noul testament.

Cu acéstă digresiune trecem la cuprinsul cărții, arătându-l în alăturare cu cele două edițiunĭ de mai 'nainte, ca sě se pótă face cu mai multă înlesnire, le vom însemna cu inițialele localitățilordunde s'au tipărit, așa: Edițiunea din Moldova tipărită la 1643 în *Iașĭ* o vom desemna cu *I*; cea din țéra românéscă tipărită în mănăstirea *Deal* la 1644 cu inițiala *D*, éră edițiunea din 1699 tipărită la *Bělgrad* cu iniț. *B*, anotând întru cât textul din una convine, orĭ este împrumutat din cele două edițiunĭ de mai nainte. La comparare vom pune edițiunile într'un șir chronologic după cum sunt tipărite.

In tóte trei cărțile seria se începe, cum am însemnat în alt loc, cu cazania la Dumineca vameșului și a fariseului și se continuă în același șir în tóte edițiunile. Ca sě se pótă vedé diferența de limbă, reproducem aci textul evangheliei celei de întâiŭ la Dumineca vameșului și a fariseului din tóte aceste edițiunĭ puse în seria cronologică, după cum s'au tipărit, ér cuvintele ce diferesc, le subliniăm:

Ediț. I. din 1643.

Dise Domnul pilda acésta, doi oamenĭ *întrară* în beserecă sě se roage, unul fariseu éră altul vameș. *decĭ* fariseul *stătù și* așa se rugà întru sine: Doamne *dau ție laudă*, că nu *sumt* cá alalțĭ oamenĭ *apucătorĭ*, nedirepțĭ, *curvarĭ* sau ca acest vameș: Postescu-me de doeorĭ *într'o* sěptěmână și dau a decea *di în tot*, *cât agonisesc*, iară vameșul stá departe, nu vrea nice ochii se și rădice *cătră ceriŭ*, *ce se bătea în piept* și dicea: Doamne milostiv fii mie pěcătosul*ui*: *iară grăesc vooe* cà pogorà acesta *mai direpț în* casa sa, *de cât acela*. Cà *hie cine* cela ce *se va înălța*, smeriseva, iară cela ce *se va smeri*, înălțaseva.

Ediț. D. din 1644.

Dise Domnul pilda acésta, doi oamenĭ *sě suiră* în beserecă se se roage, unul fariseu, iară altul vameș, fariseul *stătù*, așa se ruga întru sine: *Mulțemescu-țĭ* Doamne că nu *sunt* ca alalțĭ oamenĭ *răpitorĭ*, nedirepțĭ, *prea iubitorĭ* s'au ca acest vameș: Postescu-*mě* de douě orĭ *în* sěptěmână, a decea dau *den toate câte câștig*, iară vameșul departe sta, nu vrea nice ochii *spre ceriu* se rădice, *ce ucidea pieptul sěu* și *grăia*: Doamne milostiv fii mie pěcătosul; *adevěrat grăiesc voue*, că sě pogorà acesta *indereptat întru* casa sa, *mai vêrtos de cela.* Că tot cela ce se înalță smeriseva, iară cela ce se smeresce înălțaseva.

Ediț. B. din 1699.

Dise Domnul pilda acésta, doi oamenĭ au *întrat* în beserecă se se roage: unul fariseu și altul vameș. Fariseul *stând* așa se ruga întru sine: Doamne mulțěmescu-țĭ că nu sunt ca cei *alalțĭ* oamenĭ: *jěfuitorĭ*, nedrepțĭ, *preacurvarĭ*, sau ca și acest vameș. *Postesc* de douě orĭ în sěptěmână, dau *deciuelă* din toate câte câștig. Iară vameșul de departe *stând*, nu vrea nice ochii sěi *la ceriu* se rădice, ce-șĭ *bătea* pieptul *lui dicând*: Doamne fii milostiv mie pěcătosului. Dic voue că s'au *pogorît* acesta mai îndreptat la casa sa, decât cela, că tot cela ce se înalță smeriseva, iară cela ce se smeresce, înălțaseva.

După acésta analogie s'ar puté reproduce în mod comparativ textul tuturor evangelielor din tóte trele edițiunile.

general, de unde se speră, că din apropierea acésta va urma *un compromis* între cele două guverne (?).

Delegațiunea ungară, sub-comisiunea pentru armată, a desbătut în ședința de Miercurĭ budgetul armatei. Erĭ a fost ședință plenară, în care s'a desbătut raportul comisiunei pentru esterne.

Impĕratul Wilhelm și Alsația-Lorena. Impĕratul *Wilhelm* a sosit în 21 Maiŭ nou în *Kurzel*, Alsația-Lorena, unde a primit presidiul comisiunei provinciale. Președintele *Schlumberg* a mulțumit împĕratului, pentru-că a desființat *paragrafii dictaturei*, fapt, care a produs un viu ecou favorabil la populațiune. Impĕratul rĕspundênd a dis, că desființarea acestor paragrafĭ era o veche dorință a populației provinciilor, ér décă acésta n'a făcut'o până acum, causa este, că mai întâiŭ a trebuit sĕ-șĭ câștige iubirea și fidelitatea supușilor și încrederea colegilor sĕi, a principilor domnitorĭ; o altă causă estec, că la începutul domnirei sale, strĕinătatea se purta cu neîncredere față de dênsul, presupunênd, că ar rîvni la laurii succeselor rĕsbonice. Aceste cause au dispărut: principii domnitorĭ stau fidelĭ lângă el cu sfatul și fapte, ér strĕinătatea s'a obicĭnuit sĕ considere Germania de *bastionul neînfrânt al păcii*. A aflat, deci, sosit timpul de-a desființa paragrafii dictatorialĭ în Alsația-Lorena, vrênd astfel sĕ dea o probă de bunele pornirĭ, ce le nutresce față de populația acestor provincii.

Serbarea militară dela Ateneul din Bucuresci.

După cum am anunțat, Miercurĭ d. a. la órele 3, a avut loc la Ateneu o mare serbare militară, cu care ocasiune ofițerii aflațĭ în capitală în numĕr considerabil, au oferit, Regelui marele album al armatei și un tablou alegoric representând pe rege, prințul Ferdinand și micul prinț Carol. Sala Ateneului și întrările erau complect ocupate de ofițerĭ de tóte gardele și de soțiile ofițerilor.

La órele trei, sosesc pe rînd Regele cu Regina și cu micul prinț Carol, și prințul Ferdinand cu prințesa Maria.

Regele cu prințul Ferdinand au luat loc în scaunele din fața scenei, ér Regina, prințesa și micul prinț în loja ateneiștilor, care a fost transformată în loje regală. Loja din stânga a fost transformată miniștrilor și soțiilor lor. D-na Zoe Sturdza a fost printre cele dintâi sosite la serbare Pe scenă, în drépta, pe o masă, se afla așeḑat marele album, care a fost presentat regelui. Pe zidul din stânga, atârna tabloul. alegoric pictat de d-l Adjukievicĭ.

La întrarea în sală a regelui, reginei și a prinților moștenitorĭ, musica militară a întonat imnul regal.

D-l Dimitrie Sturdza a oferit reginei un buchet de trandafirĭ albĭ, ér prințesei un mare buchet de florĭ frumóse.

Serbarea s'a deschis de către d-l Dimitrie *Sturdza*, ministru ad-interim la rĕsboiŭ, care a cetit un lung și mișcător discurs, asupra evoluțiunei, pe care a făcut'o statul român din 1866 când Domnul Carol a urcat treptele tronului, arătând cum s'a transformat așeḑămêntul intern și extern al țĕriĭ până la proclamarea independenței și înălțarea regatului român.

Mai vorbesce de tóte legile, și convențiunile statului român votate până în anii noștri, naréză pe scurt evenimentele petrecute în ḑilele de 24 Aprilie, 9, 24, 27 Maiŭ, 10 Iunie, 16 August, 27 August, 10 Noemvrie, 15 Noemvrie, 1 Decemvrie etc. în anul independenței, dând cetirea ordinelor de ḑi ale regelui din anul rĕsboiului cu Turcia, și recitând frumósa poesie a lui Vasile Alexandri: „Deșteptarea României".

Când a spus versul „Mi-am vĕḑut visul cu ochii, de acum pot sĕ mor ferice", ochiĭ d-lui Dimitrie Sturdza se umpluseră de lacrimĭ. In sală era un delir de aplause și de strigăte de „ura"!

D-sa a terminat textual ast-fel:

„Armata, servind a două-ḑecĭ și cincea aniversare a victoriilor câștigate sub a vóstră conducere și impulsiune, vĕ rógă sĕ primițĭ, ca semn al devotamentului, al iubirei și credinței sale imaginea ḑilei de astăḑĭ, în care Majestatea Vóstră, fundatorul și întemeietorul regatului, sunteți salutațĭ dinaintea armatei victoriόse, de moștenitoriĭ voștri, și colecțiunea de fotografii a întregei vóstre armate."

După acestea, d-l Dimitrie Sturdza a presentat regelui marele album al armatei și un mare și frumos tablou alegoric, representând cele 3 epocĭ ale dinastiei Hohenzollern: Regele, prințul Ferdinand și micul prinț Carol, călărĭ; regele arătând urmașilor dinastiei sale, vechile tablourĭ luate în timpul rĕsboiului dela Turcĭ.

Emoționat, regele s'a urcat pe scenă, și în mijlocul unei tăcerĭ solemne, a rostit o scurtă, dér caldă cuvêntare către d-l Sturdza și ofițerĭ ḑicênd:

„Vĕ mulțămesc pentru omagiul pe care mi-l aduceți în acéstă ḑi când se împlinesc 25 anĭ din domnia mea ca rege. Privind darul pe care mi-l aduceți, îl voiŭ considera ca o aducere aminte a timpurilor celor mai frumóse din viéța mea, timpurĭ ale vitejiei și bravurei ofițerilor mei, al căror șef suprem sunt.

„Mĕ simt mîndru, că mĕ aflu în mijlocul marei familiĭ militare, și am încrederea, că atuncĭ când armata va fi chemată din nou a apĕra drepturile țĕreĭ, ea se va grupa în jurul meu cu mare energie și entusiasm, pentru a aminti faptele gloriόse din secoliĭ trecuțĭ."

Ultimele cuvinte ale regelui fură subliniate de urale, carĭ nu mai aveau sfîrșit.

Cu acestea serbarea s'a terminat și familia regală a părăsit Ateneul. Până în vestibul, regele și familia regală au fost urmațĭ de strigăte entusiaste de „ura" ale celor câteva mii de pepturĭ, carĭ se aflau în sală și pe scările Ateneului.

Serbarea a fost esclusiv militară.

Toastele din Petersburg.

In 20 Maiŭ n. s'a dat un mare prânḑ de gală în onórea lui *Loubet* în marele palat din Țarskoe-Selo. Țarul *Nicolae* a ținut următorul toast:

„Când te salut, d-le Președinte, din adâncul inimei mele vréu sĕ dau espresie speranței, că petrecerea D-vóstrĕ în mijlocul nostru va fi cea mai bună dovadă pentru sentimentele, ce unesc Francia și Rusia. Fie, ca și D-vóstrĕ sĕ duceți de aicĭ amintirile *vecĭnice*, ce le-am adus noi, împĕrătésa și eu, anul trecut când cu ocasia ḑilelor plăcute, ce le-am petrecut în Francia. D-le Președinte! golesc paharul în onórea d-vóstrĕ, precum și pentru mărirea și înflorirea țĕrii frumóse, *amice* și *aliate*".

Musica a cântat *„Marseillaise"*. Președintele *Loubet* a rĕspuns:

„Majestate! Când am satisfăcut învitării Vóstre, am avut o plăcere estraordinară de a Vĕ puté împărtăși dorințele Franciei, care a nutrit față de Majestatea Vóstrĕ totdéuna sentimentele, ce nu de mult ațĭ avut prilej a-le cunósce. Câte-va césurĭ au fost de ajuns de a puté constata din parte-mĭ, *cât de mult inima Rusiei simte una cu inima patriei mele.* Armonia acésta o face fericită pe Francia tot așa de mult, pe cât de mult o mișcă amintirea. ce a păstrat'o pentru Majestatea Vóstră și pentru Majestatea Sa împĕrătésa. Sunt fórte recunoscĕtor pentru primirea de care m'am împărtășit și ridic paharul pentru Majestatea Vóstrĕ, pentru Majetatea Sa împĕratul pentru întréga familie imperială și pentru înflorirea și mărirea Rusiei, *amica sinceră și aliata fidelă a Franciei*".

In tabĕra dela Țarskoje-Selo a fost alaltăerĭ o mare revistă a trupelor, la care au luat parte 56 batalióne infanterie, 36 escadróne cavalerie, 12 sotnii de Cazacĭ 266 tunurĭ.

La dejunul, ce s'a dat după revistă în cortul imperial din Țarkoje-Selo, Țarul *Nicolae* a rostit următorul toast:

„D-le Președinte! Trupele, asupra cărora ațĭ ținut revistă, se simt fericite, că au putut sĕ-și facă onorurile înaintea capului mult stimat al statului amic și aliat. D-Vóstrĕ, d-le Președinte, cunósceṭĭ viile simpatii, ce le are armata ruséscă față de frumósa armată francesă. Simpatia acésta e semnul adevĕratei *amiciții de arme*, a cărei esistență o constatăm cu deosebită bucurie, fiind-că *menirea acestei imposante puterĭ nu este sprijinirea intențiilor agresive*, ci dimpotrivă, *consolidarea și susținerea păcii universale* și scutirea respectării acelor principii mărețe, carĭ garantéză bunăstarea națiunilor și promovéză progresul lor. Ridic paharul pentru prosperarea și gloria bravei armate francese".

Președintele *Loubet* a rĕspuns:

„Sire! Sunt recunoscĕtor, că Majestatea Vóstră mi-ațĭ procurat marea bucurie, de a admira aceste trupe frumóse, a căror ținută superbă, pașĭ rĕsboinicĭ și mișcărĭ militare dau dovadă despre aceea, că armata rusésca, prin progres neîntrerupt, îșĭ păstréză puternic marea ei glorie. Pe cum cele două popóre au fost unite prin sentimente de simpatii comune și prin interese superióre, tot așa și pe aceste două armate le unesce strîns nobila amiciție de arme și respectul reciproc. *Puterea acésta imposantă nu însémnă amenințare pentru nimenĭ*, ci face numai posibil, Franciei și Rusiei de-opotrivă, ca sĕ vadă în ea o garanție îndreptățiă pentru scutirea casei proprii, sub acoperemêntul căreia ambele popóre se pot dedica acelei lucrărĭ roditóre, care în timp ce le ridică bunăstarea, va înălța tot-odată și puterea și influența lor legitimă. In numele armatei francese, care n'a uitat distincțiunea de care a-țĭ făcut'o părtașe Majestatea Vóstră, când ațĭ asistat la manevrele ei, golesc paharul pentru prosperarea și gloria vitezei armate rusescĭ".

SCIRILE DILEI.

— 10 (23) Maiŭ.

Țarul și Bulgaria. Oficiosul rusesc „Mesagerul Imperiului" publică textul depeșei pe care Țarul Nicolae a trimis'o principelui Ferdinand al Bulgariei, ca rĕspuns la telegrama, ce acesta i-a adresat'o cu ocasiunea împlinirei a 25 anĭ de când Rusia a declarat rĕsboiŭ Turciei. Țarul, după-ce mulțămesce, urméză ast-fel: „Dorința mea căldurósă este, ca Bulgaria sĕ continue a prospera în mod pacĭnic. Sunt convins, că *garanția unei așa prosperitățĭ e strînsa unire cu Rusia*, care a sigilat cu sângele fiilor sĕi dragostea-i frățéscă pentru popórele de rassă slavă și de religiunĭ surorĭ".

Inspecțiune școlară. Consilierul reg. și director suprem de district Iosif *Elischer* a fost ḑilele acestea în Brașov, făcênd inspecțiune școlară la gimnasiul român din localitate. Sĕptĕmâna viitóre va visita școla reală superióră de stat din Brașov.

Averea societății „Emke". Din raportul pe anul 1902 a societății culturale maghiare din Ardeal vedem, că acéstă societate, care la 30 Sept. 1901 avea 2,515.243 cor. 44 banĭ, la 31 Martie 1902 avea 2,561,265 cor. 47 banĭ. Capitalul a crescut așa-dér într'o jumĕtate de an cu *46.022 cor. 03 banĭ*, la care adăogându-se moștenirea așteptată de 207.016 cor. 86 banĭ, averea totală se presentă cu cifra de *2,768.282 cor. 33 banĭ* cu un venit anual de 150,221 cor. 41 banĭ. Numĕrul membrilor a sporit cu 640 într'o jumĕtate de an, așa că astăḑĭ „Emke" are 78 de membri perpetui, 2039 fondatorĭ 6,754 vechĭ ordinarĭ, 1528 noi ordinarĭ, 1696 sprijinitorĭ, la olaltă 12,095 membri.

Pentru masa studenților românĭ din Brașov au întrat: dela Direcțiunea următórelor institute de credit și economii: *„Porumbăceana"*, cassă de econ. în Porumbacul infer. 12 cor., *„Lipovana"*, în Lipova 60 cor. și *„Olteana"* în Viștea infer. 40 cor. Priméscă marinimoșii donatorĭ cele mai vii mulțămite. — *Direcțiunea școlelor medii gr. or. române din Brașov.*

Sórtea Polonilor din Posen. Dieta prusiană a sporit budgetul pentru Posen dela 200 la *350 milióne* mărcĭ, cu scop, ca guvernul sĕ facă calonisărĭ în Prusia de vest și în Posen. Afară de acésta guvernului i-se vor mai pune la disposiție 100 milióne mărcĭ pentru cumpĕrare de proprietățĭ în Posen. — Impĕratul Wilhelm a respins petiția de grațiare a osîndiților din Wreschen.

Tragedia unui oficer. Am scris și noi despre duelul, ce a avut loc Dumineca trecută în Timișóra între cei doi locotenențĭ colonelĭ dela reg. 29 de infanterie. Carol Jetel și Franz Maser. După-cum se scrie acum din Timișóra, unul dintre duelanțĭ, Franz Maser, a avut imediat după duel un atac de alienație mentală. Starea nenorocitului oficer a devenit atât de gravă, încât a trebuit transportat la spitalul militar, unde i-s'a aplicat cămașa de forță. El va fi internat în casa alienaților din Budapesta.

Pentru curtea cu jurați. Dela 16 Maiŭ n. și până la 28 Maiŭ se fac înscrierile în registrul curții cu jurați. Cei-ce vor sĕ se înscrie în acéstă listă, trebue sĕ se presente înaintea comisiunei aflătóre la oficiul primăriei, între órele 8—12 a. m. In lista juraților se pot scrie toțĭ bărbații locuitorĭ în Brașov, cetățenĭ ungarĭ, carĭ au împlinit etatea de 26 anĭ, sciu ceti și scrie unguresce și plătesc pe an cel puțin 20 cor. dare directă, sĕu fără considerare la dare, décă este funcționar, preot, doctor, profesor cu diplomă, advocat, inginer, farmacist, chimist, silvicultor, învĕțător, chirurg, veterinar, aceia carĭ au terminat o școlă superióră de arte sĕu altă școlă superióră de specialitate, precum și acei, carĭ au făcut esamenul final dela o școlă secundară.

Anarchiștĭ în Budapesta. Președintele dela „Park-club" din Budapesta, contele Paul Szapary, cu o ḑi înainte de representația jocurilor cavalerescĭ a primit un avertisment lipit cu litere tăiate dintr'un ḑiar și avênd următorul conținut:

> A sunat óra socotelei!!!
> „Carussel"-ul va fi catastrofa vóstră îngrozitóre!!!
> *Jos regele! Jos puterea! Jos guvernul!*
> *Cei 13 anarchiștĭ.*

In același timp un amic al contelui a primit o scrisóre lungă, pe care punêndu-o la disposiția poliției, s'a descoperit, că e scrisul unui industriaș, Sz. A , care a fost mult timp în strĕinătate, unde a întreținut legăturĭ cu anarchiștii. Poliția a desfășurat o vigilență estra-ordinară cu ocasiunea jocurilor cavalerescĭ. Persóna Maj. Sale a fost păzită de numĕroșĭ detectivĭ. Sz. A. va fi în curênd arestat.

Bancnote de 50 cor. Cu începere dela 26 Maiŭ n. a. c se pun în circulație nouĕle bancnote de 50 cor. Nouĕle bancnote tipărite în albastru pe fond roșu-violet, sunt de 138 mm. late și 87 mm. înalte. Pe o parte e textul esclusiv maghiar, pe cealaltă parte e german și cu indicațiunea valorii în tóte cele 9 limbĭ ale regatelor și țĕrilor austriace. Ilustrația representă o placă de scris în drépta și stânga cu câte-o figură de femeie, ér deasupra plăcii se află marca țĕrii. Femeia din stânga se sprijinesce de placă, și ține în mâna dréptă o seceră, ér femeia din drépta, răzimată de placă îșĭ sprijinesce capul cu mâna dréptă, ér cu mâna stângă ține o carte închisă. Intre figurile ornamentice din jur se indică de repețite-orĭ valórea bancnotei în cifre.

Logodnă. D-șóra Maria Nicolae *Gologan* (Saragea, Dobrogea) și d-l Ioan Marin *Gologan* (Plevna, Ialomița) logodițĭ.

Bandițĭ în munții Bârgăului. La granițele Transilvaniei de nord, unde se întîlnesce Bucovina cu Transilvania și România, s'a ivit de cât-va timp o bandă de tâlharĭ, carĭ au comis mai multe hoții. Urmărirea bandei prin munții cei marĭ, este fórte anevoiósă.

Un grav accident s'a petrecut Lunĭ în Bucurescĭ. Colonelul Dragotescu din geniu, subdirectorul școlei de infanterie și cavalerie din Dealul Spirei, încălecând faimosul cal al oficerului german Heyl Kurt, s'a dus spre casarmele dela Cotrocenĭ. In acel moment, tocmai, trupele so-

site din provincie făceau eserciţii de defilare cu musica. Calul, care nu a mai fost de mult încălecat, s'a speriat de sunetele musicei şi a pornit'o la galop. Perḑênd echilibrul, colonelul nu l'a putut stăpâni şi a fost trântit jos, într'un şanţ, de unde a fost ridicat în nesimţire. Starea sa este gravă. Calul de asemenea a devenit inapt pentru orĭ-ce serviciu, de óre-ce ambele picióre de dinapoi i-au fost desarticulate în urma accidentului. Acest cal a fost cumpĕrat dela Heyl Kurt de către d-l Stavrescu, veterinar, cu suma de 4000 lei. Se ḑice, că d-l Stavrescu nu a fost prealabil consultat, décă calul, abia întremat, pute fi călărit.

Concert. Inteligenţa română din Orăştie învită la al 2-lea şi ultimul concert, care-l va da Dumineca, 25 Maiŭ n. în sala hotelului „Transilvania" cu concursul d-nei Irena de *Vladaia*, primadona dela opera din Bucurescĭ, al d-şórei Therese *Lang* şi al d-lui Gr. *Savu*, artist dramatic, cu următorul program: *Partea I.* 1. Mayerbeer: „Cavatina" din opera „Roberto il diavolo", cântată de d-na Vladaia. 2. Beethoven: „Sonate" esecutat la pian de d-ra T. Lang. 3. Strauss: „Cântec ţigănesc" din op. „Voivodul Ţiganilor" (Zigeunerbaron) d-na Vladaia. 4. Vlahuţa: „Versurĭ" de d-l Gr. Savu. 5. a) Ardite: „Il Bacio" vals cu variaţiunĭ de bravură, b) Paraschiv: „După fragĭ şi după mure" d-na Vladaia. 6. „Monologurĭ" d-l Gr. Savu. 7. a) A. Thomas: „Romanţă din op. Mignon d-na Vladaia. b) I. Mureşianu: „Vals" d-na Vladaia. *Partea II.* 8. Bizet: „Habanera" din opera „Carmen" d-na Vladaia. 9. Speranţă: „Anecdote poporale" d-l Gr. Savu. 10. Lecocq: „Boléro espagnol" d-na Vladaia. 11. Beldiceanu: „Versurĭ" d-l Gr. Savu. 12. Vladaia: „Doina olteanuluĭ", cântată de d-na Vladaia. Preţurile: Loja 10 cor., loc I 3 cor.. loc II 2 cor., loc III 1 cor., parter 60 banĭ, galerie 40 banĭ. Venitul curat e destinat pentru un scop filantropic. Inceputul precis la 8 óre séra.

Un student rus din familie bogată în Petersburg, s'a sinucis c'un glonţ de revolver. Inainte de a sĕvîrşi fapta, el scrise tatăluĭ sĕu, că preferă maĭ bine sĕ se sinucidă, decât sĕ comită atentatul pentru comiterea căruia fusese tras la sorţĭ.

Se atrage atenţiunea medicilor românĭ asupra posturilor de medic comunal devenite vacante în comunele *Şiklo* şi *Ottlaka* (comit. Arad.), comune pur românescĭ. Salar 1600 cor. şi venitele regulate. Concursurile au sĕ se înainteze la pretura din *Elek* (comit. Arad) până în 28 Maiŭ st. n. Alegerea va fi în 30 Maiŭ.

Bernard Lazare in România.

Cine e Bernard Lazare? Este un Jidan, ca toţĭ Jidaniĭ, cu deosebire, că e cetăţén francez şi scrie la ḑiare franţuzescĭ-jidovescĭ. S'a făcut cunoscut maĭ ales pe vremea campaniei Dreyfus, apărând, se înţelege, pe coreligionarul sĕu trădător.

Ḑilele acestea, ce-i trecŭ jupânuluĭ Lazar prin minte? Sĕ vină în România, sĕ „studieze" — ḑicea el — cestiunea coreligionarilor sĕĭ din acéstă ţéră.

Câte-va ḑiare, scrise din nenorocire în limba românéscă, însĕ în spirit cu desĕvîrşire jidovesc, au făcut mare gălăgie pe tema venireĭ luĭ Bernard Lazare în România. Aceste ḑiare vor, nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin, decât acordarea tuturor drepturilor politice pentru tóte lăcustele venite de curênd din Galiţia şi Rusia, copleşind oraşele Moldoveĭ şi în mare parte şi ale Munteniei. Ele nu vĕd miseria, ce o rĕspândesc aceste elemente neasimilabile şi primesc cu osanale pe Jidovul Bernard Lazare, ca pe un apostol al drepturilor jidovescĭ. Destulă ruşine!

Bernard Lazare, după-ce a visitat tóte şcólele şi sinagogele din Iaşĭ şi Bucurescĭ, se avêntase până la îndrăznéla de-a anunţa o conferenţă publică, în care sĕ-şĭ espună părerile asupra cestiuneĭ jidovescĭ.

Asta era totuşĭ prea mult. Studenţiĭ dela universitatea din Bucurescĭ, auḑind de acésta, au convocat o întrunire în localul societăţiĭ „Tinerimea Română" din calea Victorieĭ, unde maĭ mulţĭ oratorĭ au înfierat îndrăznéla Jidovilor şi şi-au esprimat indignarea asupra atitudineĭ ostile intereselor neamuluĭ şi patrieĭ române, observată de ḑiarele *„Adevĕrul"* şi *„Patriotul"*.

Intrunirea s'a ţinut Marţĭ séra la órele 8 sub preşedinţa d-luĭ Ionescu Dumitru. Ia cuvêntul studentul Vălsănescu, care spune, că starea Evreilor este de invidiat pe lângă acea a ţĕranilor. „Toţĭ ceĭ ce simt românesce — încheie d-sa — trebue sĕ-şĭ dea mâna, ca sĕ pună o stavilă poftelor evreescĭ". — Studentul Brănişteanu aduce elogiĭ studenţimeĭ, care a sciut sĕ fie la postul eĭ, atuncĭ, când Evreul Lazare a sfidat-o, aruncându-i mănuşa. Acest Jidov, ḑice d-l Brănişteanu trebue gonit cu pietri. — Studentul Bălţăreanu incrimineză pe B. Lazare, că a insultat pe Regele şi Regina. Aduce elogiĭ Regeluĭ, strigênd: „Sĕ trăéscă!" Studenţiĭ isbucnesc atuncĭ în strigăte de: Trăéscă Regele! Jos Jidanii!

Stud. Mironescu denunţă ḑiarele „Patriotul" şi „Adevĕrul", despre carĭ ḑice, că sunt vêndute Evreilor. — D. Constantinescu—Slatina arată scopul întruniriĭ, enumĕra insultele aduse de B. Lazare Românieĭ şi termină ḑicênd, că trebue luat de urechĭ şi dat afară.— Stud. Teodorescu vorbesce de strămoşiĭ, carĭ au apĕrat ţéra contra hordelor barbare şi face apel la Românĭ sĕ-şĭ dea mâna, ca sĕ scape ţéra de Evreĭ.

După terminarea întruniriĭ, studenţiĭ ies pe stradă şi unul din eĭ, luând un drapel, ce era arborat la cofetăria Créngă, studenţiĭ se grupéză în jurul drapeluluĭ şi înaintând pe calea Victorieĭ cântă „Deşteptă-te Române".

Jupânul B. Lazare n'a maĭ îndrăznit a-şĭ ţine conferenţa anunţată, şi a doua ḑi a găsit de cuviinţă a-şĭ lua tălpăşiţa.

Poliţia a luat mĕsurĭ severe, ca nimenĭ sĕ nu pótă pĕtrunde la gară în momentul plecăriĭ luĭ B. Lazar, căcĭ altfel n'ar fi scăpat de huiduielile bine meritate ale studenţilor.

Din Clusiŭ.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans".)

— 22 Maiŭ 1902.

Era de prevĕḑut, că juraţiĭ vor da verdict negativ, în procesul de pressă intentat de membriĭ din direcţiunea „Economuluĭ" contra luĭ Dr. Indre Laszló. Verdictul s'a dat erĭ séra la órele 8.

Vĕ trimit aicĭ un estras din raportul foilor unguresci asupra şedinţeĭ de erĭ.

D-l Indre Laszló sen. a luat cuvêntul ca apĕrător al fiuluĭ sĕu, vorbind despre misiunea preseĭ. Pressa—ḑise d-l Indre—trebue sĕ fie ca sórele, care cu raḑele sale pĕtrunde şi în întunerecul temniţeĭ. Acusatul a făcut ca Mucius Scevola, şi-a băgat mâna într'un vespar maĭ ardĕtor, decât focul. Şi a făcut'o acésta cu pieptul înfocat de sentimentul patriotic, cu întregul foc al tinereĭ sale inimĭ. S'a pus la luptă contra aceluia, din causa căruia s'au rupt cu mânĭ sacrilege legăturile dulcĭ ale iubireĭ frăţescĭ între Maghiarĭ şi Românĭ şi care a împedecat, ca respectarea reciprocă între Maghiarĭ şi Românĭ sĕ pótă eşi la ivélă (!) Patria acésta, care ne hrănesce pe toţĭ şi care ne acopere pe toţĭ, Maghiarĭ şi Românĭ, trebue sĕ o iubim de o potrivă. Aicĭ domineză imoralitatea în cercurile nepatriotice (?) de Românĭ şi contra acesteia este datoria fie-căruia a lupta, décă îşĭ iubesce patria. Clientul sĕu nu duce luptă personală, ci luptă contra nepatriotismuluĭ. Pe dênsul (apĕrătorul) l'au atacat în „Gazeta" şi l'au batjocurit (?) când a fost ales preşedinte al societăţiĭ culturale române. — Tăgăduesce sĕ fie cine-va maĭ bun Maghiar, decât el, cu tóte că e Român de nascere, el scie sĕ le împace pe aceste două. Arată, cum l'au batjocurit şi în „Tribuna", pentru-că n'a vrut sĕ fie trădător, ci sĕ rĕmână fiu credincios al patrieĭ. Işĭ ţine de glorie, că l'au făcut renegat. Articolul batjocuritor l'a scris Scurtu, pe care l'a crescut Podóba, până ce scriind maĭ multe articole nepatriotice, a trebuit sĕ fugă din ţéră. A urmărit, ce se petrece la „Economul". Scia, că Podóbă trăesce în casă de sticlă. Fiul sĕu a creḑut, că e prea mult ceea-ce fac „Româniĭ trădătorĭ de patrie" (!), carĭ lucrau ca nisce şerpĭ. In întunerec îşĭ împleteau inelele, cu carĭ sĕ sugrume pe fiiĭ naţiuneĭ maghiare. Acusă pe d-l Isacu, că a stat ca un Mefistofel la spatele d-luĭ Podóbă. Relevéză că d-l Podóbă, când era preot, a făcut 52 de falsificărĭ, trecênd în matricule ca Românĭ greco-catolicĭ, pe numeroşĭ Maghiarĭ! Eté de ce a fost menajat din partea superiorilor bisericeĭ. Aşa lucréză cea maĭ mare parte a preoţilor românĭ.—

A maĭ luat cuvêntul încă odată vrednicul fiiu al tătâne-sĕu, vorbind tot în sensul comunicat în corespondenţa mea de erĭ.

Mĭ-e scârbă sĕ maĭ reproduc asemenea inepţiĭ. Chiar şi cât v'am transmis, am făcut'o, ca sĕ vadă Româniĭ unde póte ajunge câte o „odraslă" din némul lor!

p.

Fuga mea.*)

De *Arthur Korn.*

Chichinda-mare, 16 Maiu.

La 5 Maiu la órele 3 p. m., va sĕ ḑică ḑiua 'namiaḑă — de unde se póte deduce ce om periculos sunt eu (căpitanul poliţieĭ din Chichinda-mare era la gară şi l'am salutat rece) — aşa-dér la órele p. m. am plecat şi încă cu trenul accelerat, de unde orĭ cine póte trage conclusiunea, că aveam grabă mare, ceea-ce este desigur fórte suspect. In Pesta la órele 10 am avut temeritatea a lua trenul de persóne de Viena şi am eşit *sans gêne* din ţéra ungurescă. In Viena am avut obrăsnicia a descinde la un hotel public, „Stadt Oedenburg" şi a mĕ anunţa cu propriul meu nume, ba am visitat chiar localurĭ publice şi petrecerĭ. Acéstă purtare periculósă nu putù rĕmâne timp îndelungat nerĕsbunată şi deja Sâmbătă, 9 Maiŭ cetiĭ în „Budapesti Hirlap" exsudatul spiritual al „popischiĭ" din St. Hubert.*) Aicĭ am cetit pentru prima óră, că procurorul din Seghedin a lansat mandat de arestare contra mea. Nu m'am speriat de loc, căcĭ décă Kecskeméty cu tóte mandatele de arestare a putut sĕ scape într'un continent necunoscut, aşa şi eu contam cu siguranţă, că cu tot mandatul de arestare, voiŭ pute ajunge — la Chichindia. Rĕmăseĭ până Lunĭ séra în Viena şi avuĭ îndrăsnéla fără păreche de a-mĕ escorta până la gară de către o cétă de tinerĭ compatrioţĭ, Şvabĭ din Banat. In Pesta m'am dat jos, am mers la cafenea, unde nu fără uimire cetiĭ, că am fugit în mod definitiv. Sunt eu, orĭ nu sunt eu? monogolisam încet, şi după ce ajunseĭ la constatarea, că încă tot eu sunt, am trimis o telegramă de felicitare, nu luĭ Coloman Szell etc., ci la autorităţile ce se ḑice că mĕ căutau cu dor, în care le puneam în vedere sosirea mea pe Miercurĭ diminéţa. Când am sosit acasă cu paşĭ grăbiţĭ am alergat la respectivele autorităţĭ. Aicĭ însĕ nimenĭ nu voia sĕ scie de arestarea mea. M'am presentat la judecătorul de instrucţie cu cuvintele: *„Jelentem alázatosan, hogy berukoltam, biró ur!*, la care dênsul mĭ-a rĕspuns *„Be van idézve, Korn ur?"* — Nu, dér am cetit în ḑiare, noutatea despre un redactor „pangerman" fugit şi creḑênd, că mĕ căutaţĭ, m'am presentat." Judecătorul însĕ a declarat, că are sĕ-mĭ îmâneze numai „câte-va acusaţiunĭ" şi fiind-că nevasta mea a spus, că sosesc astăḑĭ, afacerea este în regulă. Când eram însĕ în Viena, amabilul nostru procuror era de părere, că am fugit cel puţin în Helveţia, décă nu chiar în America. De altfel nicĭ n'ar fi mirare, décă mĭ-ar fi dor de un stat, unde în adevĕr domnesce libertatea!

In tot casul am făcut recordul cel maĭ mare ca călĕtor american, căcĭ am mers acolo şi îndĕrĕt în 7 ḑile, ceea-ce n'a făcut'o încă nimenĭ. Ce resultă din tóte acestea? Josnicia adversarilor noştri, carĭ în faţa lumeĭ întregĭ operéză cu minciunĭ, pentru a-ne păta onórea.

Dorinţa a fost părintele gândireĭ şi aicĭ.*) Mĭ-se pare, că au vrut sĕ mĕ sparie! Eu însĕ nu mĕ simt iepure, care sĕ se témă de cânii ceĭ mulţĭ.

*) Ḑiarele unguresci adusese scirea, că redactorul Korn a fugit, ca sĕ scape de procesele de pressă, ce le-a intentat procurorul pe „motiv de agitaţie".

*) Acesta-i faimosul caplan, care face pe spionul într'o comună şvăbéscă din Banat.

*) „Dein Wunsch war des Gedankens Vater, Heinrich" Shakespeare, König Heinrich IV. partea II IV. 4. — Red. „G. T."

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 22 Maiŭ. Populaţiunea întrégă a Capitaleĭ împreună cu numeróse deputaţiunĭ din provincie şi óspeţĭ sosiţĭ din tóte părţile locuite de Românĭ, aşteptă într'o disposiţie solemnă sufletéscă ḑiua de mâne, când se serbéză întreita sĕrbătóre: urcarea pe tron a luĭ Carol, încoronarea luĭ ca rege şi aniversarea de 25 anĭ dela gloriosul rĕsboiu pentru neatêrnare.

Bucurescĭ, 22 Maiŭ. Vĕ transmit textul discursuluĭ pronunţat de rege la serbarea militară dela Ateneu:

Mulţămesc din suflet pentru cuvêntarea patriotică, care a încălḑit inimile nóstre. Sunt adênc mişcat că armata a ales a 25-a aniversare a rĕsboiuluĭ, spre a'mĭ arăta din nou, prin un semn vĕdit, dragostea şi credinţa sa. Primesc aceste frumóse darurĭ cu atât maĭ mare bucurie cu cât ele'mĭ vor aminti timpurile fericite, carĭ am petrecut împreună şi faptele glorióse sĕvîrşite de armată sub ochiĭ Meĭ.

Biruinţele sale au întemeiat renumele Ţĕreĭ şiau ridicat Regatul. Trei generaţiunĭ sunt representate pe acest tablou. Sĕ dea ceriul ca urmaşiĭ Meĭ sĕ păstreze şi sĕ mărescă încă moştenirea Mea şi ca generaţiunile viitóre sĕ fie vrednice de strămoşii lor.

Incă odată mulţumesc călduros pentru dovedile de afecţiune şi devotament ale armatei.

Puteţĭ fi bine încredinţaţĭ că, la privirea acestei colecţiunĭ de portrete adunate în acest album, gândurile Mele vor fi atrase cu cea maĭ viuă simpatie asupra mareĭ familiĭ militare, în fruntea căreia sunt mândru a Mĕ găsi.

Viena, 22 Maiŭ. Face sensaţie în cercurile diplomatice declaraţia făcută erĭ în Sobrania bulgară, de către deputatul karavelovist Vlakoff. Vorbind de mişcarea Bulgarilor macedonenĭ, Vlakoff a spus, că Principatul bulgar nu póte urmări idealul anexăreĭ Macedonieĭ. Trebue sĕ renunţe la acésta, pentru că aşa e voinţa Puterilor şi însa-şĭ a Rusieĭ. In schimb însĕ, a adaugat oratorul, trebue sĕ năzuim la realisarea Confederaţiuneĭ tuturor popórelor balcanice.

Londra, 22 Maiŭ. Delegaţiĭ burĭ Schalk-Burger, Reitz, Steyn, Brandt, Dewett şi Delarey au sosit Duminecă în Pretoria. Delegaţiĭ burĭ locuesc în vecinătatea luĭ Kitchener. Se crede cu siguranţă, că tratările de pace vor isbuti.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela Tipografia „AURORA“, A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár,

se pot procura următórele cărţĭ:

Preţ. Coróne.

Cuvêntărĭ pe Dumineci. Tom. I. de renumitul orator — în D-nul adormitul — *Iustin Pepfiu*, 48 predicĭ pe 38 Dumineci . 4.40

Cuvêntărĭ bisericescĭ (acomodate pentru orĭ-ce timp) de I. Papiu, Tom. I. Ed. II. 2.40

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrb. de peste an de I. Papiu . . . . . . 3.—

Cuvêntărĭ funebrale si iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de I. Papiu . . . . 3.—

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ. Din autorĭ renumiţĭ, prelucrate de Tit Budu, vicar . . . . 2.—

Catechese pentru pruncii şcolarĭ de Tit Budu, vicar . . . . —.80

Cuvinte de aur séu învĕţăturĭ înţelepte date de un părinte fiiului seu, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea 1.60

Dumnedeésca liturgie a celui dintru sfinţi părintelui nostru Ioan Chrisostom, de Ioan Boroş . . . . —.50

Mama Sfântului Augustin, tradusă de Salba . . . . 2.—

Manual catechetic pentru primii anĭ şcol. de Basiliu Raţiu . . . . —.80

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse şi elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christe. Tom. II. dela Dumin. XI. după Rosalii până la Dumin. Vameşului 1.60

Istoria icónei Pr. C. Verg. Maria dela Nicula . . . . — 20

Bocete, adecă cântărĭ la morţĭ, adunate de I. Pop Reteganul . . . . . . —.80

Nu mĕ uita. Colecţiune de versurĭ funebrale, urmate de iertăciunĭ, epitafe ş. a. —.50

Omul şi lumea, cântărĭ funebrale de Aron Boca Velcherianul . . . . . —.16

Albina şi leneşul de Aron Boca Velcherianul . . . . —.20

Amintirĭ din Grecia de Teodor Bulc, profesor gimn. 1.20

Buchetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broşat . . . —.50

Barb Cobzarul. Novelă orig. de Emilia Lung . . . . —.20

Cântul în scóla poporală de Iuliu Pop, învĕţ. Năsĕud, Praxă. Teorie. Cânturĭ —.60

Cartea ilustrată pentru copiĭ şi copile. Cu 18 ilustraţiunĭ, de G. Simu . . —.50

Carnetul roşu. O interesantă noveiă nihilistă, trad. din germ. de *Moşul* . —.60

Cartea plugarilor séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor şi celelalte ramurĭ ale economiei de I. Georgescu . . . . —.50

Codreau, Craiul codrului, de George Simu . . . . —.12

Cântăréţa. Novelă de Dem. Dan —.30

Carmen Sylva, Prelegere publică ţinută prin V. Nicóră, prof. gimn. — Cu portr. M. Sale Reginei României. . . . . —.20

Chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc, de P. Reteganul . . . . —.56

125 Chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc . . . . —.24

Cu vêrful penei Scrierĭ satirico-umoristice de Anton Popp. I. Monológe. II. Humor şi satiră. O broşură fórte petrecĕtóre 1.—

Din poveştile lui Esop de Aron Boca Velcherianul . . . . —.16

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu . . . . —.60

Dile negre. Versurĭ de Petrea dela Cluşiŭ — cu o prefaţă de G. Simu. . —.30

Felicitărĭ în poesii şi prosă la Anul-Nou, diua nascerei şi diua numelui către tată, mamă, moş, unchiu, mătuşe, nănaşĭ, tutorĭ, preoţĭ, învĕţătorĭ şi binefăcĕtorĭ, precum şi alocuţiunĭ şi vorbirĭ cu diferite ocasiunĭ şcolastice, de George Simu . —.40

Preţ. Coróne.

Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcher. —.16

Geografia şi Istoria în şcóla poporală. Manual compus conform planului de lecţiunĭ a d-lui V. Petri pentru cl. IV., V., VI., de T. Petrişor, învĕţător . . —.80

Gruia lui Novac . . . . —.20

Horia lui Pintea Vitézul . . . —.12

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar . . . . . —.20

Indreptar pentru ortografia română, de Vas. Dambrava . . . . —.24

Impĕrăţia ţiganilor pe vêrful unui plop de A. Boca Velcherianul . . . —.16

IONEL. Educaţiunea unui bun copil, carte pentru părinţĭ şi educătorĭ. de V. Gr. Borgovan . . . . 2.—

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte. După Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulf . . . . —.60

Lira Bihorului. Balade poporale de Antoniu Popp . . . . —.40

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor. — Poesii religióse-morale, lucrate după Sf. Scriptură, de A. Boca Velcherianul, cu o precuvêntare de G. Simu . . . . —.50

Monológe de Antoniu Popp:

Nr. 1. Pe neaşteptete . . . . . —.08

Nr. 2. Pentru ce am rĕmas flăcău bĕtrân . . . . —.16

Nr. 3. La Anul nou . . . . . —.08

Nr. 4. Ce nicĭ prin minte nu mi-a trecut . . . . —.08

Nr. 5. O păţanie . . . . —.08

Merinde dela şcólă séu învĕţăturĭ pentru popor, culese din diarul unui şcolar, de Dr. Georgiu Popa 1.20

Miseriile sociale Novelă de P. C. Z. Rovinar . . . . —.30

Musa Someşană. Poesii poporale române din jurul Năsĕudului. Adunate şi aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade —.05

N-rii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de I. Tanco . . . . —.40

Nopţĭ de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu 1.20

Op-agurĭ. Cât cioplite cât pilite şi la lume împărţite, de I. P. Reteganul —.80

Opera unui om de bine. Novelă origin. continuarea novelei „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar . . . . —.20

Păcălitul. Monolog comic de Antoniu Popp. Preţul . . . . —.08

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi aranjate. Preţul red. (dela cor. 2.40) la 1.20

Povestea Pascului séu credinţa deşértă poporală. De Ar. Boca Velcherianul —.16

Părintele Nicolae. Schiţe din viéţa preoţilor, de G. Simu . . . . — 60

Pie atea poporului român, séu cântărĭ evlaviose pentru cei-ce merg la mănăstire, la locurĭ sfinte şi în procesiunĭ. Compusă de doi preoţĭ gr. cat Mureşenĭ din diec. gr. cat. a Oradei-mare . . . . . —.20

Pe pragul mormêntului. Versurĭ funebrale, de G. Simu . . . . —.50

Păcală şi Tândală. Poveste de G. Cătană . . . . —.20

Prietenul săténului român. Sfaturĭ în formă de dialog pentru elevĭ şi adulţĭ, compus de I. P. Reteganul 60

Pilde şi sfaturĭ pentru popor de I. Popp Reteganul . . . . —.60

Probitatea în copilărie. Schiţă din sfera e iuc. după Ernest Legouvé . . . —.12

Poveştile Bănatului. de George Cătană, învĕţător. Tom. I, II, III á 50 fil., tóte 3 tomurile 1.30

Regulĭ şi sfaturĭ bune pentru pruncii şcolarĭ, de Ar. Boca Velcherianul . — 20

Preţ. Coróne.

Dialogul ţiganului cu S. Petru în pórta raiului de Aron Boca Velch. —.50

Renascerea limbei române în vorbire şi scriere, de Dr. Gr. Silaşi, broş. II. şi III. Preţul fie-ărei broş. . . . . —.80
Ambele de-odată 1.40

Rîsete şi zîmbete de Tit. V. Gheaja —.60

Românul în sat şi la óste, de Ioan Pop Reteganul . . . . —.80

Schiţe din Italia de Teodor Bulcu, profesor gimn. . . . . 2.—

Supplex Libellus Valachorum. 1791. — Text original. de Dr. E. Dăian . . 1.—

Suspin si zimbire. Poesii şi prosă de Ant. Popp . . . . —.80

Starostele séu datinĭ dela nunţile Românilor ardelenĭ de I. Popp Reteg. —.30

Trandafirĭ şi viorele. Poesii poporale de I. P. Reteganul. Ediţiunea a III. . —.60

Ţiganul la mănăstire. Poveste în versurĭ de Ar. Boca Velcherianul . . —.16

Ţiganul în Raiu. Poveste în versurĭ de Ar. Boca Velcherianul . . . . . —.16

Ultimul sichastru. Tradiţiune de George Simu . . . . —.12

Un cuvênt către fraţiĭ românĭ despre filoxera omenimiĭ séu vinarsul de Aron Boca . . . . —.20

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de A. . . . . —.50

Indreptar teoretic şi practic pentru învĕţămêntul intuitiv, de V. Gr. Borgovan. Ediţia III. 2.40

Omul. Noţiunĭ din Anatomie şi fisiologie şi regulĭ igienice pentru conservarea sănĕtăţii şi a corpului omenesc, de George Cătană . . . . —.60

Orar General pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător, de Georgiu Magyar . . . . —.80

Viéţa P. C. Verg. Maria, de C. Darabant . . . . —.30

Zîna Câmpiei, de A. Boca Velch. —.16

Zidirea lumei, Adam şi Eva. Originea sfintei cruci şi **cele 12 Vinerĭ,** de I. Popp Reteganul . . . . —.16

Cărţĭ de rugăciunĭ:

Icóna sufletului. Carte de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ, frumos ilustrată. Prelucrată şi edată cu permisiunea măritului ordinariat diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Pătcaşiu, preot gr. cat. în Hotoan. Edit. V., coresă şi amplificată. — Legată simplu . . . . 1.—
legată în pânză 1.60
legată în piele 3.20
„ „ catifea . . . . 5.—7.60

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ, fórte frumos ilustrată. — Preţul unui esemplar legat simplu . . . . 1.—
legat cu pânză 1.60
„ „ piele şi aurit . . 3.20
„ „ legătură de lux 5.—7.60

— **Micul mărgăritar sufletesc.** Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ, fórte frumos ilustrată pentru pruncii şcolarĭ de ambe sexele. — Preţul unui esemplar legat . . . . —.44

Cărticica de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii şcolarĭ de ambe sexele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţul unui esemplar legat . . . . —.20

Visul Prea Sfintei Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciunĭ frumóse. Preţul unui esemplar legat şi espedat franco este . . . . —.20

Epistolia D-lui nostru Isus Christos. Preţul unui esem. legat şi spedat franco —.24

Din „Literatura poporală“, de *Domeţiu Dogariu.*

Nr. 1. **Moş Toma Bădiceanu,** vestitul caraghios al economilor de vite (Mocanilor) din Săcele. Preţul . . . . . —.12

Preţ. Coróne.

Nr. 2. **Vlad Hoţul** dela Săcele. —.12

Nr. 3. **Insurătórea Sórelui** (basm) —.12

Nr. 4. **Fiul bucătăresei împĕratului** (basm) . . . . —.12

Nr. 5. **Văcarelul** (basm) . . . —.12

Nr. 6. **Diana, dina munţilor şi Fata de împĕrat** cu mânile tăiate (2 basmurĭ), —.12

Nr. 7. **Cincĭ dialogurĭ** întocmite pentru elevii şcólei popor. menite ca producţiunĭ la esamene şi alte festivităţĭ şcol. . . —.20

Nr. 8. **Spiriton şi Niculae** (basm) —.12

Nr. 9. **Fiiul oiĭ** (basm) . . . . —.12

Nr. 10. **Povestirĭ şi anecdot. pop.** —.20

Biblioteca teatrală a „Aurorii“.

Nr. 1. **Calea dréptă e cea mai bună** comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Corn. Darabant . . . —.20

Nr. 2. **Paza Maicii sfinte.** Dramă în 4 acte, localisată de Ant. Popp . . —.24

Nr. 3. **Otrava de hârciogĭ.** Comediă într'un act, de Ant. Popp . . . . —.16

Nr. 4. **Pedepsirea vanităţii.** Dramă într'un act, trad. din limba francesă de At. Bologa . . . . —.20

Nr. 5. **Discreţiă fără voiă.** Comediă într'un act, de A. Kotzebue, trad. de Corn. Darabant . . . . —.24

Nr. 6. **Crescătorul** Comediă într'un act de A. Kotzebue. Localisată de C. Darabant . . . . —.20

Nr. 7. **Otrava femeiască,** comediă de I. Ţinţar . . . . —.20

Nr. 8. **Distraşiĭ.** Comediă într'un act de C. Darabant . . . . —.20

Cărţĭ de şcoală aprobate

şi recunoscute ca cele mai bune şi mai metodicescĭ *de Vasile Petri:*

Nou ABCD-ar românesc. Ediţiunea XII emendată şi aprobată de înaltul min. reg ung. de culte şi instrucţiune publică prin emisul sĕu nr. 16.006 din a. 1889.
Preţul unui esemplar legat . . —.50

Legendar séu carte de cetire pentru şcólele poporale. Partea I-a: pentru al 3-lea şi al 4-lea an de şcólă. Ediţiunea X., emendată şi aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte şi instrucţiune publică prin emisul sĕu nr. 11.295 din 1889. Un esemplar legat . . . . 1.—

Tot de acelaşi autor:

Şcóla română. Fóie pedagogică şi didactică pentru interesele institutelor de învĕţămênt şi ale organelor acestora. Anul III, IV. şi V. (I. şi II. e epuisat. Fie-care an 1 fl., cu porto 2.20

Şcóla practică. Magazin de lecţiunĭ şi materii pentru instrucţiunea primară. Tom. II. III. şi VI. (I. e epuisat), fie-care 2 — cu porto 2.20

Plan de lecţiunĭ pentru şcólele românescĭ. Intocmit pe 30 de sĕptĕmânĭ —.50 cu porto . . . . —.60

Plan de învĕţămênt pentru şcólele poporale nemaghiare, în înţelesul articlului de lege XXXVIII. din 1868 şi 1879. Edat în urma ordinaţiunei minist. reg. ung. de culte şi instruct. publ. din 29 Iunie 1889, Nr. 17,284. Preţul . . . . . . —.44

Legea de pensiune pentru învĕţătorii poporalĭ din Ungaria, dimpreună cu ordinaţiunile ministeriale publicate în urmă, preţul . . . . —.44

Scriptologia séu modul de a învĕţa cetitul scriind. Indreptar pentru învĕţătorĭ la tractarea cetitului în şcólă . . . 2.—

„Călindarul Plugarului“ pe anul 1902.
Preţul unui esemplar . . . . . —.50

Tot de aicĭ se pot procura tot soiul de cărţĭ şcolastice şi altele, apărute orĭ şi unde.

Recuisite de scris pentru şcólă şi cancelarie. — Tot soiul de tipăriturĭ oficióse.

Tipografia nóstră primesce spre efectuire tot soiul de lucrărĭ tipografice cu preţurile cele mai moderate.

Catalóge se trimit orĭ-şi-cui gratis şi franco. **Vêndĕtorilor se dă rabatul cuvenit.**

Tóte comandele a se adresa la: Tipografia „AURORA“ A. Todoran, **în Gherla — Szamosujvár.**

(10)

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.